

Concept toekomstbeeld gemeente Meppel

In aanloop naar de ontwerp omgevingsvisie gemeente Meppel

Introductie

Voor u ligt het concept toekomstbeeld voor de gemeente Meppel. Dit toekomstbeeld omvat vier integrale ambities, die zijn uitgewerkt in thema's en die later ook zullen worden verbeeld op een kaart. Dit toekomstbeeld is nadrukkelijk een concept. Het is nog niet compleet. Een aantal afwegingen moet nog gemaakt worden. Daar werken we nu naar toe. Het concept toekomstbeeld helpt inzicht te bieden in wat we nog moeten aanvullen en waarin we nog afwegingen moeten maken. Ambities kunnen botsen wanneer we deze gaan uitwerken. We hebben te maken met een veranderende wereld, waar het heden soms botst met de toekomst en de ruimte schaars is. In de omgevingsvisie gaan we daarom keuzes voorstellen die zo goed mogelijk passen in onze ambities.

Dit toekomstbeeld is nog niet de hele omgevingsvisie. Deze zal bestaan uit een compleet verhaal: van de identiteit van de gemeente Meppel, opgaven voor de toekomst en ambities (in thema's en op kaart) tot ontwikkelprincipes, een gebiedsgerichte uitwerking en de uitvoeringsaspecten inclusief de rolbepaling.

Plaatsbepaling

De kenmerken van de gemeente Meppel en de opgaven voor de toekomst vormen gezamenlijk de basis, het fundament voor de Omgevingsvisie van de gemeente Meppel. De kenmerken van de gemeente Meppel zijn in belangrijke mate de kwaliteiten die in de loop van de tijd zijn ontstaan. De opgaven vormen de uitdagingen voor de toekomst waar we mee aan de slag moeten. In "Samen bouwen aan kwaliteit – Visie op de fysieke leefomgeving" kwamen de identiteit van de gemeente Meppel en de opgaven al aan bod.

Voorliggend concept toekomstbeeld bouwt voort op dat fundament. De belangrijkste kenmerken van de gemeente Meppel worden in het toekomstbeeld niet alleen gerespecteerd, maar als dragers van de omgevingsvisie ook versterkt. Daarnaast geeft het toekomstbeeld antwoorden op vragen en uitdagingen van nu en de komende tijd (de opgaven).

Afbakening

De Omgevingsvisie gaat over de gemeente Meppel in haar omgeving. Weliswaar is de verantwoordelijkheid van de gemeente Meppel begrensd tot haar grondgebied, maar tal van vraagstukken en onderwerpen houden niet op bij de gemeentegrens. Denk aan de waterlopen, de natuur, de economie, het gebruik van voorzieningen, energie, mobiliteit – te veel om op te noemen. Daarom beperken we ons niet tot het eigen grondgebied, maar zijn we bescheiden in het doen van uitspraken buiten onze gemeentegrenzen. Hiermee willen we vooral de inhoudelijke samenhang en gezamenlijke verantwoordelijkheid benadrukken. We pakken ambities niet alleen op. We zoeken (regionale) samenwerking met inwoners, ondernemers, buurgemeenten, binnen Drenthe en de Regio Zwolle.

Waarom een omgevingsvisie?

Aan de ene kant willen we onze kwaliteiten behouden. Aan de andere kant zijn er veel opgaven waar we mee te maken hebben. Terwijl we beperkte ruimte hebben om deze opgaven te realiseren. Dat betekent keuzes moeten maken en richting moeten geven aan ontwikkelingen in de toekomst. De omgevingsvisie is daar bij uitstek geschikt voor.

Per 1 januari 2024 is de Omgevingswet in werking getreden. De Omgevingswet biedt gemeenten een belangrijk instrument, namelijk de omgevingsvisie. De omgevingsvisie is de integrale langetermijnvisie van een gemeente voor de hele fysieke leefomgeving en haar grondgebied. De omgevingsvisie is, onder de Omgevingswet, een verplicht instrument voor gemeenten. De reikwijdte van de Omgevingswet en de omgevingsvisie is veel breder dan alleen de ruimtelijke ontwikkeling van woningen bijvoorbeeld. Het gaat ook over energie, gezondheid, klimaat, welzijn etc. De omgevingsvisie is straks hét kaderstellend document voor al het fysieke beleid en beleid met een fysieke component. De omgevingsvisie vormt de basis voor de doorwerking in omgevingsprogramma's en het omgevingsplan van de gemeente Meppel.

Het toekomstbeeld: de vier ambities

De gemeente Meppel wil een aantrekkelijke gemeente zijn om te leven, werken en recreëren. Vier integrale ambities moeten hier in samenhang toe leiden.

Het formuleren van ambities voor de toekomst begint met het uitgangspunt dat alles wat we in de toekomst doen duurzaam is. Bij nieuwe ontwikkelingen is er geen afwenteling in plaats en tijd. We komen tegemoet aan de behoeften van de huidige generatie zonder de toekomstige generatie tekort te doen. De duurzame toekomst werken we hier als eerste overkoepelende ambitie voor onze gemeente uit. Dit houdt nauw verband met de bestendigheid van onze waardevolle leefomgeving. Onze **eerste ambitie** is: de gemeente Meppel wil duurzaam zijn in alle opzichten.

Een tweede aspect van toekomstbestendigheid gaat over de manier waarop we in de gemeente Meppel leven. De omstandigheden zullen de kwaliteit van de leefomgeving bepalen. Onze **tweede ambitie** is daarom: de gemeente Meppel wil een schone, natuurlijke en gezonde gemeente zijn.

Sociaal-maatschappelijke thema's die veel in de participatie zijn genoemd en staan voor de opgave van brede welvaart ¹gaan over leefbaarheid en de wens om een levendige aantrekkelijke gemeente te zijn. Onze **derde ambitie** is: de gemeente Meppel wil een levendige en leefbare gemeente zijn voor haar inwoners en een levendige gemeente voor bezoekers.

En tot slot is één van onze belangrijke opgaven om groeiend kwaliteit toe te voegen aan de gemeente Meppel. De woningbehoefte is groot en we hebben ons gecommitteerd aan een bijdrage voor de regio. Dit geldt ook voor de groei in werkgelegenheid, want we willen balans houden in arbeidsplaatsen en beroepsbevolking. Bovendien is groei nodig om de kwaliteit van leven en voorzieningen op peil te houden of te verbeteren. Dit is daarom de **vierde ambitie**: de gemeente Meppel wil kwalitatief en inclusief groeien.

Deze vier ambities vormen samen een geheel. De een kan niet zonder de ander. Ontwikkelingen benutten we om te verduurzamen en een inclusieve samenleving te versterken, waar de brede welvaart toeneemt. Daarbij moet de groei van het aantal woningen bijdragen aan de aanpak van de woonopgave, met als uitgangspunt dat dit op een duurzame manier gebeurt, helpt bij de klimaatopgave in brede zin en bijdraagt aan inclusieve ontwikkeling en de opgaven van polarisatie en kansenongelijkheid.

Hieronder werken we de vier ambities uit.

¹ Het begrip 'brede welvaart' wordt de laatste jaren gehanteerd als vervanging van 'bruto nationaal product' als maatstaf voor de stand van het land en de inwoners. Materiële welvaart en inkomen zijn onvoldoende indicator of mensen gelukkig zijn. Wat houdt brede welvaart in? Het Planbureau voor de Leefomgeving geeft een omschrijving: "Brede welvaart omvat alles wat mensen van waarde vinden. Naast materiële welvaart gaat het ook om zaken als gezondheid, onderwijs, milieu en leefomgeving, sociale cohesie, persoonlijke ontplooiing en (on)veiligheid. Bovendien betreft het niet alleen de kwaliteit van leven in het 'hier en nu', maar ook de effecten van onze manier van leven op het welzijn van mensen 'elders' (buiten de regio) en 'later' (toekomstige generaties)."

De gemeente Meppel is duurzaam in alle opzichten

In de gemeente Meppel zijn we duurzaam. Dit doen we om een gezonde leefomgeving te zijn voor mens en dier. We bevorderen een circulaire economie, de biodiversiteit, zijn klimaatadaptief en gebruiken uitsluitend duurzame energie. De gemeente wil positieve impact creëren zonder negatieve gevolgen elders of in de toekomst. We maken de gemeente Meppel CO₂-neutraal met de focus op efficiënt energiegebruik, lokale duurzame opwekking, duurzame mobiliteit en een economie gericht op hergebruik van grondstoffen en minimalisering van afval. Ruimtelijke ontwikkelingen worden gepland met het oog op klimaatadaptatie, we zijn zo ingericht dat we piekbuien aankunnen, water opvangen voor als er droge periodes komen en verkoeling kunnen bieden. (Nieuwe) woningen en bedrijvigheid zitten op logische plekken passend bij het water-, energie- en bodemsysteem. We gaan zuinig om met de ruimte om de natuur te behouden en te versterken. Niet alles kan overal. Daarom moet onze aanpak toekomstgericht zijn, waarbij we lusten en lasten eerlijk verdelen.

Hieronder gaan we nader in op energietransitie, circulaire economie en grondstoffeninzameling. Klimaatadaptatie, een gezond leefmilieu, natuur, landschap en biodiversiteit komen onder de tweede ambitie aan bod.

Energietransitie

Centraal staan besparen op energie binnen de gebouwde omgeving, de industrie en in de mobiliteit én het opwekken van voldoende duurzame energie. Besparen heeft niet direct een ruimtelijke vertaling in de Omgevingsvisie. Het opwekken van voldoende energie kent wel een ruimtelijke vertaling in de Omgevingsvisie (het ruimtebeslag wordt mede bepaald door de inzet op besparing). In de buitengebieden van de gemeente wordt gezocht naar ruimte voor windturbines voor het opwekken van hernieuwbare energie. Hier is fysieke ruimte aanwezig voor dit soort grootschalige opstellingen. Voor het grootschalig opwekken van zonne-energie wordt eerst gekeken naar zon op dak (zon-op-object in bestaand bebouwd gebied). Daarnaast kijken we naar zon langs snelwegen. Met realisatie van grootschalige opwek van energie door middel van zonne-energie en windenergie wordt invulling gegeven aan de afspraken die zijn gemaakt in de RES Drenthe.

Netcongestie

Het huidige energienet blijkt overvol. Hierdoor zijn extra investeringen in het elektriciteitsnet nodig om het afvoeren van de opgewekte energie te faciliteren. Aanpassingen zijn nodig voor de elektrificatie in de gebouwde omgeving en industrie. Zichtbare fysieke ingrepen voor het energienet zijn de komende jaren in de gemeente Meppel vooral te zien door het vergroten van het aantal middenspanning/laagspanningsstations en toename van het aantal transportverdeelstations. Daarnaast vraagt het leggen van extra kabeltraces en het verzwaren van kabels om ruimte in de grond. Belangrijk aandachtspunt is dat de beschikbare ruimte in bestaand bebouwd gebied beperkt is om alle ingrepen te kunnen huisvesten.

Warmtetransitie

Nederland moet aardgasvrij worden en moet overstappen naar een nieuwe manier voor het opwekken van warmte. Dit is de warmtetransitie. Nieuwe woonwijken worden tegenwoordig gasloos gebouwd, maar de bestaande gebouwde omgeving pakken we aan door middel van het opzetten van warmteplannen per wijk. Er zijn namelijk diverse mogelijkheden om van het aardgas af te stappen. Zo kan voor de ene wijk een warmtepomp een geschikte oplossing zijn en voor een andere wijk een warmtenet.

Circulaire economie en grondstoffeninzameling

Grondstoffen worden steeds schaarser waardoor de leveringszekerheid minder wordt en de prijzen juist stijgen. Het is daarom noodzakelijk om zo min mogelijk afval te creëren en onze grondstoffen zoveel mogelijk te hergebruiken. Dit geldt voor zowel inwoners als bedrijven. Voor bedrijven betekent dit dat het noodzakelijk is om processen anders in te richten. Dit vraagt om innovatie om zo meer waarde toe te voegen aan wat nu nog gezien wordt als afval. Zo ontstaan er nieuwe kansen voor ons bedrijfsleven. Maar het vraagt ook om ruimte op bedrijventerreinen, bijvoorbeeld voor het upcyclen en tijdelijk opslaan van grondstoffen. De bedrijventerreinen in en nabij de haven lijken hier geschikt voor. In onze gemeente zien we dit ook terug in het circulair bouwen. Hergebruik en renovatie van gebouwen krijgt de voorkeur boven sloop en nieuwbouw.

Korte ketens

Een ander aspect van de duurzame ontwikkeling, dat we (moeten) nastreven, is het verkorten van ketens. Dit verkleint onze CO₂-voetafdruk. Het gaat hierbij onder meer om kortere voedselketens tussen stad en platteland. Ook de productie van groen gas draagt hieraan bij.

De gemeente Meppel is een schone, natuurlijke en gezonde gemeente

In de gemeente Meppel zorgen we voor een schoon en gezond woon-, werk en leefklimaat waarbij het prettig verblijven is. De aanwezigheid van groen en water spelen hierin een grote rol.

Wij maken voor al onze activiteiten in de eerste plaats gebruik van natuurlijk bronnen: de lucht, de bodem, het watersysteem en de daarvan afhankelijke flora en fauna. In de tweede plaats gebruiken we technische, niet-natuurlijke oplossingen. Ons ecosysteem wordt belast door onze activiteiten, bijvoorbeeld door lozingen in de bodem, op het watersysteem of naar de lucht. Of door onttrekking van stoffen aan het natuurlijk systeem. De huidige normen die we voor de belasting van ons ecosysteem hanteren, blijken niet altijd voldoende om onze natuurlijke bronnen duurzaam te beschermen.

Door te streven naar schone lucht en groene buitenruimtes, willen we niet alleen de kwaliteit van het milieu verbeteren, maar ook een gezonde levensstijl bevorderen. De gemeente Meppel moet een plek zijn waar inwoners gemakkelijk gezonde keuzes kunnen maken, of het nu gaat om recreatieve activiteiten in de natuur of om sportieve bezigheden. We geloven dat een gezonde samenleving begint met een gezonde leefomgeving."

Gezond gedrag stimuleren

Onze openbare ruimte nodigt uit om makkelijker een gezonde keuze te maken. Dit doen we door de ruimte te vergroenen en aantrekkelijker te maken voor ontmoeten, spelen, wandelen en fietsen. We richten de vergroening op de kenmerken van het gebied en behoeften van de inwoners.

We stimuleren het wandelen en fietsen als gezond en duurzaam alternatief voor de auto. Daarvoor zetten we in op verbetering van een samenhangend netwerk van aantrekkelijke wandel- en fietsroutes. Het gaat zowel om de doorgaande wandel- en fietsroutes, als het

fijnmazige netwerk in wijken en buurten voor dagelijks gebruik. We realiseren ontbrekende schakels, maken koppelingen tussen stad, dorpen en ommeland en verhogen het comfort voor het gebruik van deze routes.

We ontwikkelen een netwerk van groene informele speel- en verblijfsplekken en sportvoorzieningen. Sportvoorzieningen zijn toegankelijk en multifunctioneel bruikbaar. Hekken en andere afscheidingen worden tot een minimum beperkt. Sportterreinen worden ook ingezet voor het realiseren van onze duurzaamheidsambities.

Het beperken van hinder

Sommige activiteiten in onze leefomgeving kunnen schade toebrengen aan onze gezondheid. Denk aan luchtvervuiling door verkeer en bedrijven en geluidsbelasting door spoor en wegen. We willen de gezondheidsbelasting zo veel mogelijk verminderen. Per locatie zoeken we naar passende mogelijkheden. Gezondheidsbelasting verminderen kan door:

- a. Voldoende afstand te creëren tussen gezondheidsbelastende activiteiten en kwetsbare (woon)functies;
- b. Negatieve effecten te mitigeren, bijvoorbeeld door een geluidsscherm of het realiseren van tenminste één aangename gevelzijde;
- c. Strengere normen te stellen. Hiervoor kunnen in het omgevingsplan omgevingswaarden worden vastgesteld.

Klimaatadaptatie

Door de klimaatveranderingen wordt het weer extremer. De zomer wordt warmer en droger, de winter natter. Regenbuien worden heftiger en gaan gepaard met zwaardere windstoten. Voor de leefbaarheid hebben de klimaatontwikkelingen grote gevolgen. De stad wordt warmer en koelt slechter af (het hitte-eiland-effect), bij hevige regen staan delen van de gemeente onder water en de droogte brengt schade toe aan bebouwing en het stedelijk groen. Om deze effecten te verzachten, moeten we de sponswerking van de ondergrond herstellen. Daarom hanteren we het uitgangspunt 'regenwater opvangen, vasthouden en alleen afvoeren als het niet anders kan'. Het opvangen en vasthouden van regenwater gebeurt op verschillende manieren:

- a. Door een fijnmazig systeem van infiltratie en lokale waterberging in stedelijke groenstructuren, parken, bermen en andere groenvoorzieningen. Dit verkleint wateroverlast en vermindert droogteschade aan ons groen.
- b. Door regenwater op particuliere (bedrijfs-) terreinen vast te houden en af te koppelen van het rioolwater
- c. Door verharding (zoals tegels) te vervangen voor groen.

Het hitte-eiland-effect heeft forse consequenties voor de leefbaarheid van onze stad. We willen schaduwrijke plekken en meer beschaduwde fiets- en wandelroutes. Net als voor het tegengaan van wateroverlast, geldt voor het tegengaan van hittestress dat we verharding vervangen door groen en meer bomen te planten met een duurzame standplaats. We passen dit uitgangspunt toe in de openbare ruimte, maar vragen ook iets van onze inwoners en bedrijven. Bijvoorbeeld door hun tuinen en erven te ontharden en groene daken aan te leggen.

Daarnaast beperken we de opwarming van de gemeente door een slimme inrichting van de ruimte en het gebruik van andere materialen.

Natuurlijk

We vergroten de biodiversiteit door in de gehele gemeente een goede basiskwaliteit natuur te realiseren en door natuurinclusieve maatregelen te nemen. Onze inwoners vinden natuur belangrijk. Dit blijkt onder andere uit de participatie voor de omgevingsvisie. De natuur is voor ons als mens noodzakelijk om te kunnen overleven en draagt bij aan gezondheid en geluk. Daarnaast heeft natuur een intrinsieke waarde. De natuur en biodiversiteit gaan in Nederland helaas nog steeds achteruit. De belangrijkste oorzaken zijn versnippering, verstoring, verdroging en stikstofdepositie. Om deze achteruitgang te keren, zetten we in op het volgende:

- a. We beschermen bestaande bomen, natuur en landschapselementen, ook als ze geen onderdeel zijn van het natuurnetwerk.
- b. We behouden en herstellen groen erfgoed.
- c. We realiseren een natuurnetwerk, inclusief robuuste verbindingen.
- d. We realiseren, samen met het waterschap, de opgaven vanuit de Kaderrichtlijn Water waaronder beekherstel, natuurvriendelijke inrichting en het verbeteren van de waterkwaliteit.
- e. Inrichting en beheer van groengebieden is gericht op realisatie van de vastgestelde natuurdoelen. Tevens monitoren we de voortgang en sturen op basis hiervan bij indien nodig.
- f. Het gebruik van onze groengebieden voor recreatie en evenementen, past binnen de ecologische draagkracht van die gebieden. Daarvoor wordt per gebied een analyse gemaakt en indien nodig compenserende en mitigerende maatregelen genomen.
- g. We gaan bestaande groen- en waterstructuur versterken: Ringpark, langs Mallegat, Wold Aa, stadsrandzones. De groen- en waterstructuur moet uitnodigen tot fietsen en wandelen. We moeten de verbindende schakels in de groen- en waterstructuur die nu ontbreken invullen op de kaart, zodat de totale structuur verbetert. Dit moeten we nog steviger neerzetten. Belangrijk daarbij is dat we vasthouden aan onze principes. Groen koppelen we aan fiets- en wandelpaden, zodat dit bijdraagt om de auto minder te gebruiken.

De gemeente Meppel is een levendige en leefbare gemeente voor haar inwoners en de regio

De gemeente Meppel bevordert prettig wonen, werken en recreëren in de gemeente. De gemeente Meppel is levendig en leefbaar. Daarbij gaat het om onder meer de (kwaliteit en beschikbaarheid van) woningen, werkgelegenheid, een veilige buurt, omzien naar elkaar (sociale samenhang), sport en ontspanning, cultuur en evenementen. Dat geldt bij uitstek voor de bruisende binnenstad, maar ook in de wijken en buurten en het buitengebied is genoeg te doen en te beleven.

Voorzieningen (maatschappelijke voorzieningen, detailhandel, sport, horeca)

Of het nu gaat om maatschappelijke voorzieningen, detailhandel, sport of horeca, de ambities voor deze voorzieningen zijn in de basis gelijk. Voorzieningen die inwoners op bijna dagelijkse basis gebruiken zijn dichtbij. Denk hierbij aan bijvoorbeeld basisscholen, supermarkten, de eerstelijns gezondheidszorg en een wandelommetje. Overige voorzieningen bevinden zich op iets meer afstand van de inwoner, maar zijn nog steeds goed bereikbaar.

Door het clusteren van voorzieningen is het mogelijk om de locaties van de voorzieningen multifunctioneel in te zetten. Daarnaast zullen de locaties ook adaptief zijn. Hiermee wordt bedoeld dat deze locaties makkelijk aan te passen zijn aan de gewijzigde behoefte van onze inwoners. Dit sluit aan bij de gedachte van een circulaire economie.

Of de voorzieningen nu dagelijks of minder frequent gebruikt worden, belangrijk is dat ze te allen tijde goed bereikbaar en toegankelijk zijn voor de gebruikers. Goede wandel- en fietsroutes naar voorzieningen zijn hierbij essentieel. Hiermee wordt aangesloten bij het STOMP-principe (zie ook hieronder bij mobiliteit) en dit draagt bij aan een gezonde samenleving.

Recreatie

De gemeente Meppel heeft de mogelijkheid plek te bieden aan een dagattractie, die veel bezoekers trekt. Dit verrijkt het voorzieningenniveau en draagt bij aan de aantrekkelijkheid van de regio voor toeristen. Minder intensieve recreatie is mogelijk in het buitengebied. Door het aantrekkelijker maken en verbeteren van het fiets- en wandelnetwerk verbinden we de stad en het buitengebied. Routes langs de beken kunnen een verbinding tot stand brengen. Dit is een vorm van meervoudig ruimtegebruik.

Levendige binnenstad

De binnenstad is het bruisende middelpunt van de gemeente Meppel. Hier komen mensen om te werken, wonen, winkelen en ontspannen. Door onder andere de opkomst van het internetshoppen verandert de retail en daarmee de binnenstad in hoog tempo en komt haar functie als bruisend middelpunt onder druk te staan. Deze functie is essentieel, niet alleen voor de gemeente Meppel maar ook voor een veel groter verzorgingsgebied in de regio. Een aantrekkelijke binnenstad draagt namelijk positief bij aan het vestigingsklimaat voor inwoners en bedrijven.

Dit vraagt om een nieuw sociaaleconomisch perspectief met ruimte voor nieuwe soorten bedrijvigheid, bijvoorbeeld in de dienstensector. Door de grotere diversiteit wordt de binnenstad economisch robuuster. Samen met ons georganiseerd bedrijfsleven maken we daarom een plan om onze binnenstad toekomstbestendig te maken. Het 'Warenhuis Meppel' waar je met veel plezier naar toe gaat om te shoppen of de gezellige horeca te bezoeken. In onze toekomstbestendige binnenstad bruist het dan ook van het leven. Een warm hart voor Meppel en de Regio!

Samen met inwoners en ondernemers zetten wij in op meer groen in de binnenstad. Dit zorgt voor een prettiger verblijfsklimaat, beperkt de hittestress en versterkt de biodiversiteit. Daarnaast is Meppel een echte evenementenstad. Deze evenementen zijn in de toekomst nog meer een podium voor wat onze gemeente te bieden heeft, passend bij de schaal en het karakter van de stad. We zorgen voor een uitstekende bereikbaarheid voor fietsers en

voetgangers. Ook auto's vinden snel en eenvoudig een plek om te parkeren, bijvoorbeeld in de parkeergarages langs de binnenring. Zo worden bezoekers verleid om langer in de binnenstad te verblijven.

Mobiliteit

In Nederland zullen we in de toekomst evolueren naar een nieuw mobiliteitssysteem. Onze mobiliteit verandert. Dit gaat steeds meer vraag gestuurd. Het mobiliteitssysteem van de toekomst zal geënt zijn op duurzame mobiliteit en dus een veel kleinere plek hebben voor de (vervuilende) privéauto. Tegelijk dient het vervoer voor mensen een vergelijkbare mate van comfort te bieden. Naar verwachting wordt dit een systeem waarbij verschillende vormen van vervoer op een gemakkelijke en snelle wijze op elkaar aansluiten, zodat overstappen van het ene op het andere vervoermiddel weinig direct tijdverlies oplevert en uiteindelijk voordelig is. Overstap- of knooppunten (hubs) zullen daarin een centrale rol spelen. Ook wordt een toename voorzien van deelvervoer (auto, fiets, scooter): gebruik in plaats van bezit.

Dit is een ontwikkeling waarmee de gemeente Meppel rekening dient te houden. De eigen invloed erop is beperkt. Wel kan op lokaal en (sub)regionaal niveau zo veel mogelijk ingespeeld worden op deze evolutie en kan deze worden gefaciliteerd en vergemakkelijkt. Concreet betekent dit voor de gemeente Meppel dat gewerkt wordt aan de uitwerking en realisatie van de volgende uitgangspunten:

- a. Duurzame vormen van vervoer gaan voor minder duurzame vormen van vervoer. Dit wordt weergegeven via het STOMP-principe: in volgorde van voorkeur staat dit voor Stappen – Trappen - Openbaar Vervoer - Medegebruik (deelmobiliteit) en Particuliere auto (Privé vervoer).
- b. Lopen en fietsen stimuleren we, bijvoorbeeld via het versterken van een fijnmazig wandel- en fietsnetwerk in de gemeente Meppel. Ook zorgen we voor kortere, aantrekkelijke routes voor fietser en voetganger ten opzichte van de automobilist. Het gebruik van de privéauto ontmoedigen we, bijvoorbeeld door de auto minder ruimte te geven in de binnenstad.
- c. Inspelen op het toekomstige mobiliteitssysteem betekent de overgang naar een ander parkeersysteem: ruimte bieden aan parkeren (van deelauto's en eigen auto's) op centrale pleinen met duurzame laadcapaciteit.
- d. Het betekent de ontwikkeling van hubs op plekken die het overstappen zo gemakkelijk mogelijk maken. Dus met goede voorzieningen voor parkeren van fiets, auto en scooter; voldoende deelauto's, -fietsen en -scooters; laadcapaciteit; goed aansluitende tijden van openbaar vervoer; aantrekkelijke wacht-/verblijfsruimte.

De gemeente Meppel groeit kwalitatief en inclusief

We willen niet groeien om het groeien, maar voor kwalitatieve vooruitgang. De gemeente Meppel heeft een functie voor niet alleen haar eigen inwoners, maar ook voor een gebied om haar heen. Daar hoort een voorzieningenniveau bij dat groter is dan voor de gemeente Meppel alleen. Werk, onderwijs, winkels, voorzieningen in cultuur en sport hebben een groter bereik dan de gemeente Meppel zelf. Om het draagvlak daarvoor te vergroten, is groei van het aantal inwoners en bedrijven nodig. Op die manier zijn de voorzieningen (zoals beschreven in de derde ambitie) beter op peil te houden.

Onze ontwikkelambities hebben ook gevolgen voor de bestaande functies in onze gemeente. Nieuwe woningbouwontwikkelingen kunnen bijvoorbeeld botsen met bestaande bedrijventerreinen. Dit vraagt om zorgvuldige planvorming waarbij alle belangen worden afgewogen en er ook gekozen kan worden om bepaalde functies juist geen ruimte (meer) te bieden.

Wonen

De gemeente Meppel zet in op versnelling in de woningbouw, bedoeld om een bijdrage te leveren aan het verminderen van de woningnood én om groeiend kwaliteit toe te voegen. Om het landelijk gebied zo veel mogelijk te sparen en groen te behouden, wordt primair ingezet op inbreiding, op bouwen in bestaand stedelijk gebied. Dit is echter ingewikkeld en kost tijd. Om toch te kunnen versnellen wordt ook de bouw in de bestaande uitleglocatie Nieuwveense Landen zo snel mogelijk gefaciliteerd en aangepakt.

Inbreidingslocaties zijn met name Noordpoort, het stationsgebied en Ezinge. Daarnaast zijn kleinere locaties denkbaar, zoals het voormalig ziekenhuisterrein voor zorgwoningen. De ontwikkeling van de stationsomgeving, inclusief Ezinge, is zowel kansrijk als complex. Aantrekkelijk vanwege de directe nabijheid van het station (als duurzaam vervoersknooppunt), de onderwijsvoorzieningen, maar ook de relatieve nabijheid van de binnenstad. Complex vanwege alles wat er al is, waaronder de effecten van spoor en snelweg (geluid, trillingen, externe veiligheid), en mogelijke ontwikkelingen in de toekomst (zoals uitbreidingen of aanpassingen aan station en spoor).

Ook worden mogelijkheden verkend en benut om woningen te splitsen en om gebouwen op te toppen, dat wil zeggen van een extra bouwlaag (voor wonen) te voorzien. We bouwen voor een gedifferentieerd publiek, waarbij de nadruk ligt op betaalbaarheid, duurzaamheid en veranderingen in de vraag: meer één- en tweepersoonshuishoudens. Daarnaast bieden we ruimte voor verscheidenheid in vormgeving en opbouw van woningen passend bij de omgeving, architectonisch kwalitatief en natuurinclusief. Want, met groei willen we kwaliteit toevoegen. Hierbij zoeken we naar een juiste balans tussen laagbouw en hoogbouw met respect voor de bestaande omgeving. Stedenbouwkundige accenten, zoals hoogbouw, moeten bijdragen aan de natuurlijke en veranderende leefomgeving van de gemeente Meppel.

Op termijn zien we de richting van verdere uitbreiding naar Oosterboer-oost, Nieuwveense Landen fase 2, bij Slingenberg in de gemeente Staphorst en bij Nijeveen aansluitend aan de huidige structuren. Oosterboer-Oost is mogelijk gunstiger dan andere mogelijke uitbreidingslocaties, omdat deze plek minder kwetsbaar is voor wateroverlast. Dit zal echter zorgvuldig afgewogen moeten worden. Ook kunnen de linten van Kolderveense en Nijeveense Bovenboer en wellicht Kolderveen en Nijeveen hier en daar worden verdicht.

Werken

De gemeente Meppel heeft een positieve balans tussen het aantal banen en de omvang van de beroepsbevolking. We zijn hier blij mee, omdat dit de diverse en dynamische rol van de gemeente Meppel benadrukt voor de regio. Bij de groei van de gemeente Meppel streven we daarom naar het in balans houden van deze verhouding. De groei van wonen en werken gaan hand in hand. De gemeente Meppel maakt deel uit van de Regio Zwolle. We laten, samen met onze bedrijven, zien dat we samen willen en kunnen werken, ook over provincie- en gemeentegrenzen heen. Dit moet ook om de toekomstige uitdagingen, zoals de grote transities, het hoofd te bieden. De samenwerking binnen Port of Zwolle is hier een belangrijk

voorbeeld van. We hebben samen met onze partners de ambitie afgesproken om de regionale havengebieden op een duurzame wijze te ontwikkelen om zo het verdienmodel en de innovatiekracht van ons bedrijfsleven toekomstbestendig te maken. Onze havens spelen daarmee een essentiële rol in de regionale transitie rond bouw, energie en eiwitten.

De groei aan bedrijvigheid willen we in eerste plaats oplossen binnen bestaand stedelijk gebied. Inbreiding door herstructurering van bestaande bedrijventerreinen. Net als bij de woningbouw is dit complex en kost het tijd. Daarom is daarnaast schuifruimte nodig om optimale verkaveling te bereiken: soms is verplaatsing van een bedrijf nodig om dit bedrijf of een ander bedrijf de ruimte te bieden die het nodig heeft. Tegelijk is het niet altijd mogelijk om (geschikte) ruimte te vinden op de bestaande bedrijventerreinen.

Een eerste uitgangspunt voor bestaande bedrijventerreinen is dat geen grootschalige verkleuring plaatsvindt van werken naar wonen. Dat wil zeggen dat de huidige bedrijventerreinen niet op grotere schaal een andere functie krijgen (zoals wonen). Mogelijk zijn er wel kansen voor meer menging van wonen en werken op bepaalde bedrijventerreinen, waarbij rekening wordt gehouden met een gezonde en groene woonplek.

We moeten vooruitzien naar mogelijke nieuwe locaties als de huidige vol raken. Op dit moment is Noord III in ontwikkeling en is gestart met de planontwikkeling van Noord IV. Hier wordt een nieuw hoogwaardig en toekomstbestendig bedrijventerrein ontwikkeld voor bedrijven met een hoge toegevoegde waarde. Afhankelijk van de ontwikkelingen zou in de toekomst enige ruimte gevonden kunnen worden door het terrein bij Rogat uit te breiden of Haakswold als zoekgebied. Beiden liggen gunstig, nabij de snelweg, en zijn goed ontsloten. Oevers S, gelegen ten westen van de bestaande Oevers en op het grondgebied van de gemeente Staphorst, is een mogelijkheid voor uitbreiding van watergebonden bedrijvigheid; in eerste plaats wordt echter ingezet op het voorzien in deze behoefte op bestaande kavels in het havengebied.

Werkgelegenheid van de toekomst is gebaat bij het versterken van kennis en innovatie. Nabijheid van uiteenlopende (startende) bedrijven en studenten vergroot de kansen dat dit ontstaat. Broedplaatsen of incubators worden dit vaak genoemd. De ontwikkeling van een kenniscampus in de gemeente Meppel is een goede mogelijkheid om dit te realiseren. Hiermee bedoelen we het bij elkaar brengen van onderwijs, studentenhuysvesting en bedrijvigheid met een innovatieve inslag. Het stationsgebied vormt hier samen met Blankenstein een geschikte omgeving voor; dit biedt tevens de mogelijkheid connecties te maken met onderwijs en start-ups uit steden in de regio.

Samenhang met voorzieningen

De groei van de gemeente Meppel gaat hand in hand met onze ambitie om niet alleen kwantitatief, maar ook kwalitatief te groeien. We streven ernaar om onze voorzieningen te versterken en doen dit duurzaam en toekomstgericht. De gemeente Meppel wil groeien om haar voorzieningenniveau kwalitatief op peil te houden en te verbeteren. Dat past bij haar positie in de regio; de gemeente Meppel heeft een verzorgingsgebied dat voor een aantal voorzieningen verder reikt dan de eigen gemeente en inwoners. Door toekomstgericht te denken, willen we voorzieningen creëren die aansluiten bij de behoeften van de gemeenschap, zowel nu als in de toekomst. Dit geldt bijvoorbeeld voor de werkgelegenheid, het winkelaanbod en de horeca en voor voorzieningen als de schouwburg en het onderwijs. De beschikbaarheid en kwaliteit van deze voorzieningen (in brede zin) dragen bij aan de brede welvaart in de gemeente Meppel en de regio. Inclusief groeien betekent dat iedereen kan meedoen, gebruik kan maken van en kan bijdragen aan deze voorzieningen.

Daarom is het belangrijk om de voorzieningen zoals beschreven bij de derde ambitie kwalitatief op peil te houden. Niet alleen voorzieningen als een zwembad of scholen, maar ook de werkgelegenheid, winkels en plekken om te recreëren en sporten. Voorwaarde voor het kwalitatief op peil houden van deze voorzieningen is voldoende draagvlak en middelen. Groei helpt daarbij.

Groei als middel

De groei versterkt een duurzame, inclusieve samenleving, waar de brede welvaart toeneemt. Daarbij moet de groei van het aantal woningen bijdragen aan de aanpak van de woonopgave, de duurzame ontwikkeling aan de aanpak van de klimaatopgave in brede zin en de inclusieve ontwikkeling aan de opgaven van polarisatie en kansenongelijkheid.

Door weloverwogen om te gaan met de kwantitatieve groeipotentie van de gemeente Meppel kunnen (financiële) middelen en het gebruik van de (bovenlokale) voorzieningen toenemen. Meer gebruik leidt tot meer inkomsten, leidt tot het behouden van de kwaliteit van voorzieningen. Daarom is ons uitgangspunt: groeiend kwaliteit toevoegen.